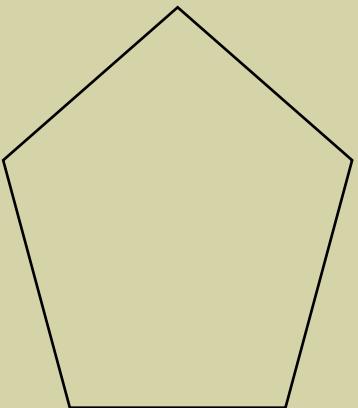

Μαθηματικά Β' Γυμνασίου

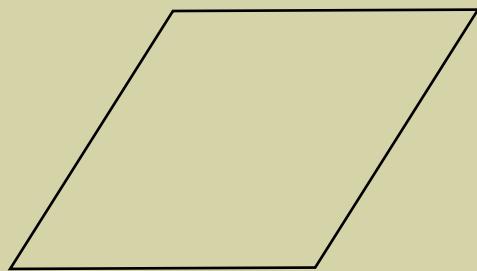
3.2 - Κανονικά πολύγωνα

n -γωνα

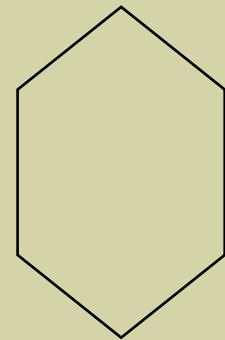
Ένα πολύγωνο με n κορυφές θα το λέμε n -γωνο

5-γωνο

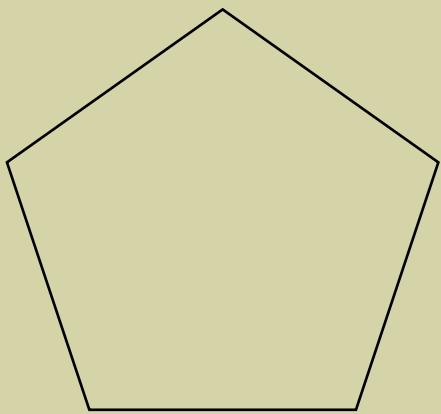
Προσοχή! Τετράπλευρο

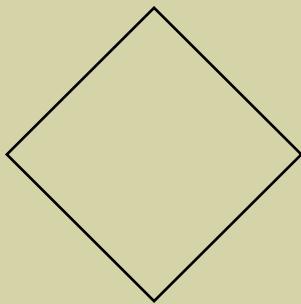
6-γωνο

Κανονικά πολύγωνα: λέγονται τα πολύγωνα που έχουν όλες τις πλευρές τους ίσες.

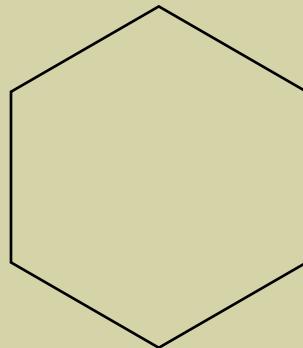
Κανονικά πολύγωνα

Κανονικό 5-γωνο

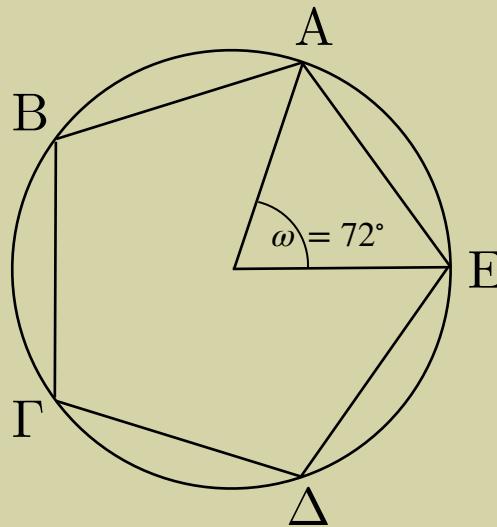
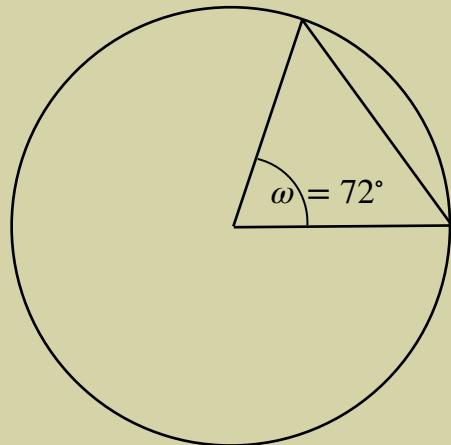
Τετράγωνο

Κανονικό εξάγωνο

Κανονικά πολύγωνα: λέγονται τα πολύγωνα που έχουν όλες τις πλευρές τους ίσες.

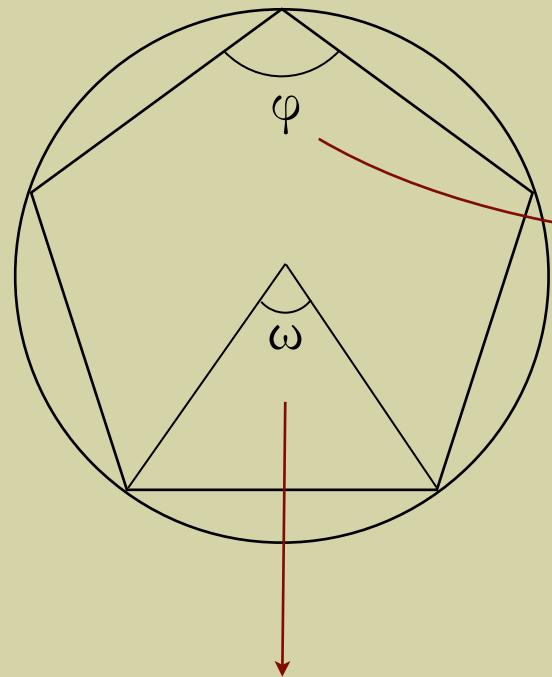
Κατασκευή κανονικού πολυγώνου

Πρώτα χωρίζουμε τον κύκλο σε ν ίσα κομμάτια. Κάθε κομμάτι έχει επίκεντρη γωνία ίση με $\frac{360^\circ}{\nu}$

Έστω λοιπόν ότι θέλουμε να φτιάξουμε ένα 5-γωνο. Τότε κάθε κομμάτι θα έχει επίκεντρη γωνία $\frac{360^\circ}{5} = 72^\circ$

Περιγεγραμένος κύκλος

Περνάει από όλες τις κορυφές του κανονικού πολυγώνου

$$\text{γωνία πολυγώνου} \quad \varphi = 180^\circ - \omega$$

Κεντρική γωνία $\omega = \frac{360^\circ}{\nu}$ όπου ν το πλήθος των πλευρών του

ΕΦΑΡΜΟΓΗ 1

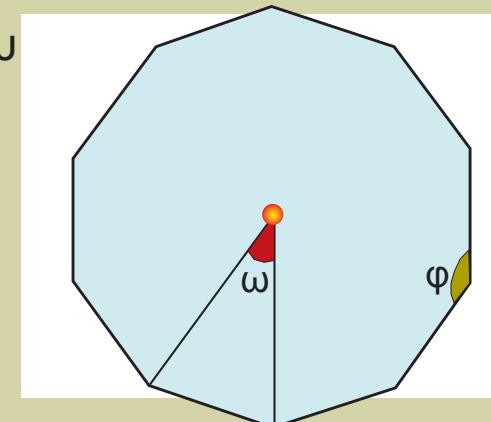
- a) Να βρείτε τη γωνία του κανονικού δεκαγώνου.
- β) Να βρείτε ποιο κανονικό πολύγωνο έχει γωνία 162° .

Λύση: α) Αν ονομάσουμε φ τη γωνία του κανονικού δεκαγώνου και ω την κεντρική του γωνία, έχουμε:

$$\varphi = 180^\circ - \omega = 180^\circ - \frac{360^\circ}{10} = 180^\circ - 36^\circ = 144^\circ.$$

β) Ισχύει ότι: $\varphi = 180^\circ - \omega$ ή $162^\circ = 180^\circ - \frac{360^\circ}{v}$ ή

$$\frac{360^\circ}{v} = 180^\circ - 162^\circ \quad \text{ή} \quad \frac{360^\circ}{v} = 18^\circ \quad \text{ή} \quad v = \frac{360}{18} \quad \text{ή} \quad v = 20.$$

Δηλαδή, το κανονικό εικοσάγωνο έχει γωνία $\varphi = 162^\circ$.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

1.

Στον παρακάτω πίνακα να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

		A	B	Γ
α)	Η κεντρική γωνία κανονικού εξαγώνου είναι:	120°	30°	60°
β)	Η κεντρική γωνία κανονικού δωδεκάγωνου είναι:	120°	30°	60°
γ)	Η κεντρική γωνία κανονικού πεντάγωνου είναι:	52°	72°	132°
δ)	Ένα κανονικό πολύγωνο έχει κεντρική γωνία 36° . Το πλήθος των πλευρών του είναι:	6	10	12
ε)	Ένα κανονικό πολύγωνο έχει κεντρική γωνία 10° . Το πλήθος των πλευρών του είναι:	12	24	36

2.

Στον παρακάτω πίνακα να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

		A	B	Γ
α)	Ένα κανονικό πολύγωνο έχει κεντρική γωνία 40° . Η γωνία του πολυγώνου είναι:	50°	90°	140°
β)	Ένα κανονικό πολύγωνο έχει κεντρική γωνία 72° . Η γωνία του πολυγώνου είναι:	108°	18°	172°
γ)	Ένα κανονικό πολύγωνο έχει κεντρική γωνία 30° . Η γωνία του πολυγώνου είναι:	150°	30°	60°

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ

3. Στον παρακάτω πίνακα να βάλετε σε κύκλο τη σωστή απάντηση.

		A	B	Γ
Ένα κανονικό πολύγωνο έχει 15 πλευρές.	α) Η κεντρική του γωνία είναι:	15°	24°	30°
	β) Η γωνία του πολυγώνου είναι:	24°	156°	72°
Η γωνία ενός κανονικού πολυγώνου είναι 150°	γ) Η κεντρική του γωνία είναι:	15°	24°	30°
	δ) Το πλήθος των πλευρών του είναι:	15	12	8
Η γωνία ενός κανονικού πολυγώνου είναι 135°	ε) Η κεντρική του γωνία είναι:	35°	45°	65°
	στ) Το πλήθος των πλευρών του είναι:	8	12	18

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1 Να συμπληρώσετε τους παρακάτω πίνακες.

πλήθος πλευρών	γωνία κανονικού πολυγώνου	κεντρική γωνία
3	60°	120°
5	108°	72°
6	120°	60°
10	144°	36°

$$\varphi = 180^\circ - \omega$$

$$\omega = \frac{360^\circ}{\nu}$$

κεντρική γωνία	γωνία κανονικού πολυγώνου
15°	165°
30°	150°
72°	108°
20°	160°

2

Σε κανονικό πολύγωνο η γωνία του είναι τετραπλάσια της κεντρικής του γωνίας.
Να βρείτε τον αριθμό των πλευρών του πολυγώνου.

Έστω φ η γωνία του και ω η κεντρική του γωνία.

$$\varphi = 3\omega$$

Τέρασμε όμως ότι $\omega = \frac{360^\circ}{v}$ και ότι $\omega + \varphi = 180^\circ$

Άρα $\frac{360^\circ}{v} + 3\omega = 180^\circ \Rightarrow \frac{360^\circ}{v} + 3 \cdot \frac{360^\circ}{v} = 180^\circ$

$$\stackrel{\div 180^\circ}{\Rightarrow} \frac{2}{v} + \frac{3 \cdot 2}{v} = 1 \Rightarrow \frac{2+6}{v} = 1 \Rightarrow \frac{8}{v} = 1 \Rightarrow v = 8$$

3

Να υπολογίσετε την κεντρική γωνία ω και τη γωνία φ ενός κανονικού εξαγώνου και να επαληθεύσετε ότι: $\omega + \varphi = 180^\circ$.

$$r = 6 \quad , \quad \omega = \frac{360^\circ}{6} = \frac{360^\circ}{6} = 60^\circ$$

άρα $\varphi = 180^\circ - 60^\circ = 120^\circ$

4

Η γωνία ενός κανονικού πολυγώνου είναι τα $\frac{5}{3}$ της ορθής. Να βρείτε τον αριθμό των πλευρών του πολυγώνου.

$$\varphi = \frac{5}{3} \cdot 90^\circ = \frac{450^\circ}{3} = 150^\circ. \quad \text{άρα} \quad \omega = 30^\circ$$

οπότε $\frac{360^\circ}{\gamma} = 30^\circ \Rightarrow \gamma = \frac{360^\circ}{30^\circ} = 12$.

5 Να εξετάσετε αν υπάρχει κανονικό πολύγωνο:

- α) με κεντρική γωνία $\omega = 16^\circ$.
- β) με γωνία $\varphi = 130^\circ$.

$$\alpha) \text{ Av } \omega = 16^\circ \text{ τότε} \quad \frac{360^\circ}{\gamma} = 16^\circ \Rightarrow \gamma = \frac{360^\circ}{16} = 22,5$$

Που δεν είναι στροφήγιος αριθμός

Άρα δεν υπάρχει τέτοιο πολύγωνο

$$\beta) \text{ Av } \varphi = 130^\circ, \text{ τότε } \omega = 50^\circ \text{ άρα} \quad \frac{360^\circ}{\gamma} = 50^\circ \Rightarrow \gamma = \frac{360^\circ}{50} = 7,2$$

Που δεν είναι φυσικός αριθμός, άρα δεν υπάρχει τέτοιο

πολύγωνο

7

Ποιο κανονικό πολύγωνο έχει γωνία ίση με την κεντρική του γωνία;

Αναζητώ τέτοιο πολύγωνο, ώστε $\varphi = \omega$ αλλα επειδή[.]
 $\varphi + \omega = 180^\circ$, τότε
 αναγκαστικά $\varphi = \omega = 90^\circ$. Αρα το τετράγωνο είναι
 η απάνθιση